

MAGDALENA KAWĘCKA

JAK PIES Z KOTEM, CZYLI NATURA W KREACJI NAZW BLOGÓW O TEMATYCE ZWIERZĘCEJ

WPROWADZENIE

We współczesnych teoriach lingwistycznych podkreśla się, że semantyka znaków językowych i zawarty w nich obraz świata są efektem dwojakiego uwarunkowania: jednym z nich są właściwości opisywanych obiektów, czyli – szerzej – realia świata opisywanego przez język, a drugim subiektywna interpretacja znaczeń, w konsekwencji prowadząca do odmiennego semantyczno-leksykalnego ukształtowania różnych języków (Tokarski 337). Dla podjętych przez autora niniejszej pracy rozważań znamienne są słowa Ryszarda Tokarskiego, który utwierdza nas w przekonaniu, że „leksyka, a konkretnie jej wewnętrzne rozczłonkowanie, także semantyczna struktura pojedynczych słów są odbiciem intelektualnego i emocjonalnego stosunku człowieka do odpowiadających wyrazom fragmentów rzeczywistości pozajęzykowej” (337). Zdaniem uczonych najbardziej wyrazistą płaszczyzną języka, w której ujawnia się językowy obraz świata, tzn. typowy dla danego języka sposób widzenia rzeczywistości, relacji i zależności, a także określonych wartości w niej panujących, jest słownictwo (Lachur 204).

Jedną z grup, które w znaczący sposób wpływają na stały przyrost warstwy leksykalnej danego języka, a jednocześnie są wyznacznikiem realiów życia (m.in. historii, kultury, religii, ludzkich działań i emocji) są niewątpliwie nazwy własne. Powstają one jako jednostki identyfikujące, które – w związku z nieuchronnie zmieniającą się obecnie rzeczywistością językową – mogą tworzyć zasoby niezależne od ogólnie przyjętych norm nominacyjnych. Mowa tu o stale rosnącym

Dr MAGDALENA KAWĘCKA – Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Wydział Nauk Humanistycznych, Instytut Językoznawstwa, Katedra Translatoryki i Języków Słowiańskich; adres do korespondencji: Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin; e-mail: magdalena.kawecka@kul.pl; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5043-964X>.

zbiorze składników onimicznych, tj. chrematonimach oraz medionimach, które wraz z nieoficjalnymi nazwami osobowymi (przezwywkami oraz pseudonimami) tworzą szczególną klasę środków nazewniczych, uwidaczniających ekspansywność procesów cywilizacyjno-kulturowych w przestrzeni komunikacyjnej.

1. CHREMATONIMIA I MEDIONIMIA – ZAKRES TERMINOLOGICZNY

Cechująca się swoistymi właściwościami przestrzeń wirtualna stanowi płaszczyznę komunikacyjną determinującą nowe, twórcze sposoby kształtowania języka. W związku z przypuszczalnie nieograniczonymi możliwościami przekształceń nazewniczych, uwidaczniających się w innowacyjnych zachowaniach językowych użytkowników cyberprzestrzeni, za punkt wyjścia do niniejszych rozważań przyjęto wstępne ustalenia terminologiczne i definicyjne analizowanych kategorii, które wiążą się bezpośrednio z problematyką metodologii badań onomastycznych.

W pracach z zakresu nazewnictwa *nomina propria* odnoszące się do tekstów zamieszczanych w Sieci są różnie definiowane. Zarówno chrematonimia, jak i medionimia to obszary naukowe, które ze względu na obecne w ich warstwach kreatywne procesy nazwotwórcze, związki z innymi typami onimów oraz zauważalną podatność na wpływy elementów obcojęzycznych stanowią specyficzny obiekt badawczy. W dobie postępujących zmian społeczno-kulturowych, bezpośrednio odnoszących się do coraz częstszego przenoszenia komunikacji i stosunków międzyludzkich na płaszczyznę wirtualną w niniejszym artykule obserwacje nazewnicze postanowiono odnieść do tych dwóch stosunkowo młodych obszarów onimicznych¹. W celu odpowiedzi na pytanie o związek między zarysowanym w tytule gatunkiem tekstu a chrematonimią i medionimią, a tym samym w celu przyjęcia odpowiedniej do materiału badawczego metodologii należy w pierwszej kolejności ustalić odpowiedni zakres pojęciowy, chrematonimia bowiem w literaturze przedmiotu jest określana jako najbardziej dyskusyjny dział onomastyki (Breza 345).

Wizję chrematonimów jako pewnego rodzaju fenomenu uwypukla Aleksandra Cieślíkowa, która postuluje nowe – interdyscyplinarne i polimetodyczne – podejście do tej grupy nazw własnych: „Onomastyka przez chrematonimię zostaje uwikłana w rozmaite zależności, niekiedy odmienne od dawnych, wymuszając

¹ O tym, że są to stosunkowo młode dyscypliny, może świadczyć fakt, że na początku w onomastyce istniał tylko podział na nazwy osobowe oraz miejscowe.

inne ujęcia, które pokazują zależności między nazwą a dyskursem, nazwą a różnymi rodzajami tekstu, nazwą a celem jej użycia” (Cieślukowa 119). Problemy i ramy definicyjne chrematonimii szczegółowo opisuje w swoich pracach m.in. Artur Gałkowski, uznając chrematonimy za jednostki, które wykraczają poza granice tradycyjnej onomastyki („Chrematonomastyka” 181). Podejmując próbę scharakteryzowania tego szczególnego typu nazw własnych, w literaturze przedmiotu odnajdujemy reprezentowane przez badaczy dwa – wciąż aktualne – przeciwstawne stanowiska: minimalistyczne i maksymalistyczne. Koncepcja maksymalistyczna (DMxCh) – w przeciwieństwie do definicji minimalistycznej (DMiCh), według której to zbiór nazw produktów kultury materialnej, pojmuje chrematonimie jako zbiór nazw obiektów i instytucji współczesnej cywilizacji (Gałkowski, „Definicja i zakres” 2). Zwolennikiem tej pierwszej jest wspomniany już A. Gałkowski, który dodatkowo – porządkując zakres omawianej dziedziny – wprowadza trychotomiczną koncepcję chrematonimii, w której wyróżnione zostają podkategorie: *chrematonimia marketingowa* (ChrM), *chrematonimia społecznościowa* (ChrS) oraz *chrematonimia ideacyjna* (ChrI) (por. „Chrematonomastyka” oraz „Definicja i zakres”). Badacz dodatkowo ustala kategorię nadrzędną: *chrematonimie użytkową*, do której można odnieść każdą z wymienionych podkategorii (ibid.). Uznając teorię głoszącą, że chrematonimy denotują różnorodne realia, które są zamierzonym wynikiem kulturowej aktywności człowieka (zob. „Chrematonomastyka” 184), można byłoby w zasadzie odnieść przedmiot niniejszych analiz, tj. blog, do chrematonimii ideacyjnej, mającej ścisły związek z chrematonimią użytkową. Dodatkowo włączenie nazw blogów do chrematonimów lub ideonimów mogłoby potwierdzić heterogeniczność formalna i semantyczno-motywacyjna tego typu nazewnictwa wirtualnego.

W związku jednak z badawczą eksploracją przestrzeni Internetu ostatnich lat na tempie w rozwoju konceptualnym i metodologicznym przybiera stosunkowo nowa wśród nauk onomastycznych dyscyplina, mianowicie medionomastyka, do której – zgodnie ze stanowiskiem Agnieszki Banach – przyjęto odnieść nazewnictwo blogów (28). Jako bezsporny jawi się bowiem fakt, że powszechny obecnie dostęp do międzynarodowej sieci komunikacyjnej nie pozostaje bez wpływu na sferę nazewniczą. Jak podkreśla Mariusz Rutkowski: „dostrzeżenie nazw w przestrzeni Internetu jako specjalnych obiektów opisów onomastycznych towarzyszyło niemal od początku refleksji językoznawczej nad tą odmianą języka (czy może lepiej: nad językiem w tym specyficznym środowisku komunikacyjnym)” (101).

Na aspekt prioprialny nazewnictwa medialnego zwracano uwagę już kilkakrotnie (zob. Bibliografia). W pracach językoznawców zajmujących się podejmo-

wanym zagadnieniem wykazywano odrębność medialnych onimów w stosunku do innego typu nazw własnych (szczególnie antroponimów), podkreślając m.in. ich anonimowość, wtórność i zastępczy charakter, kreatywność i autonomiację (Kawęcka, „Polskie i rosyjskie nazwy” 44). Badania nad nazwami własnymi były „zawieszane pomiędzy celami wyznaczanymi przez tradycję onomastyczną (ustalenie motywacji nazw i ewentualnie wskazanie ich funkcji) a cechami tak pojmowanego «języka sieci» z jego nienormatywnością, skrótowością, anglocentryzmem, potocznością i organizacją tekstu zbliżającą się do «zapisanego języka mówionego»” (Rutkowski 102). Celem dopełnienia podejmowanej w niniejszym artykule analizy należy przedstawić próby zdefiniowania przedmiotu opisu, a więc *nomina priopria* będące określeniami specyficznego gatunku internetowego, jakim jest *blog*.

Przedmiot rozważań stanowią polskie nazwy własne funkcjonujące w wirtualnej przestrzeni komunikacyjnej, a mianowicie nazwy blogów zwierzęcych. Istotnym problemem metodologicznym jest wyznaczenie zakresu danego pojęcia, albowiem – jak wskazują badania poświęcone problematyce elektronicznego dyskursu – nie istnieje powszechnie przyjęta definicja danego terminu, uwzględniająca wszystkie kryteria klasyfikacyjne: językowe, społeczne, psychologiczne, prawno-administracyjne, czego konsekwencją jest opisywanie ich z jednej strony w świetle innych gatunków internetowych, z drugiej zaś – w świetle tradycyjnych gatunków tekstu (Kawęcka, „Blog internetowy” 171). W prezentowanym omówieniu, bazując na dotychczasowych ustaleniach dotyczących funkcji blogów oraz ich cech charakterystycznych, m.in. spontanicznej interaktywności, nieformalności oraz asynchroniczności, pod pojęciem *blog* za Maciejem Kawką przyjmujemy zbiór tekstów o różnym charakterze, zbiór pisarstwa „politypicznego” o zróżnicowanej tematyce, różnorodnej formie, zbiór interaktywnych przekazów internetowych, zdominowanych przez atrakcyjność tekstu, efektywność i siłę autoprezentacji, mierzonych liczbą gości odwiedzających stronę internetową (Kawka 67).

Analizując dostępne opracowania dotyczące blogów, można zauważyć rosnące zainteresowanie wśród badaczy danym gatunkiem, który odznacza się mocno zróżnicowanym charakterem. Współcześnie – biorąc pod uwagę szybkie tempo rozwoju treści medialnych – typologia gatunkowa i refleksja metodologiczna odnosząca się do blogów odznacza się swoistą niedoskonałością i potrzebą wielooglądowego podejścia. W świetle powyższych stwierdzeń, opisujących blog jako specyficzne środowisko komunikacyjne, będziemy rozpatrywać go w odniesieniu do najnowszych założeń chrematonimii użytkowej jako elektroniczny dyskurs, wpisujący się zarazem w nurt badań medionomastycznych.

2. CHARAKTERYSTYKA KORPUSU BADAWCZEGO

Podjmując próbę omówienia zagadnienia nazewnictwa internetowego od strony językowej, widzimy, że znaczenia leksykalne wyrazów nie są niezmiennie – pozostają w ciągłym rozwoju. Zgodnie z opinią Czesława Lachura przyczyn tego rozwoju należy doszukiwać się w zmianach odzwierciedlanej przez język rzeczywistości, w rozwoju myślenia i świadomości człowieka i wreszcie w wieloaspektowej wzajemnej zależności wyrazów wewnątrz samego języka (Lachur 174). Zmiana otaczającej rzeczywistości niewątpliwie odbywa się pod silnym wpływem natury, która od zawsze towarzyszy człowiekowi. Natura wraz ze swoimi składnikami stanowi inspirację i wyznacza ścieżki badawcze dla wielu naukowców. Przyroda (gr. φύσις [*physis*], łac. *natura*) w najszerszym znaczeniu, to wszechświat, rzeczywistość. Termin ten obejmuje także zjawiska fizyczne oraz życie – bez uwzględnienia wytworów i oddziaływania (Bańkowski 281). Nazwy zwierząt (a także roślin, zjawisk przyrody oraz nazw terenowych) mogą służyć do kreacji wszelkiego typu priopriów, w tym chrematonimów (zob. Rudnicka-Fira; Czachorowska i Buzek) oraz medionimów (Kawęcka, „Polskie i rosyjskie”). Przyroda to świat zwierzęcy i roślinny, w tym artykule jednak – w związku z definicją zawartą w jego tytule – szczególnie omówieniu podlegają nazwy, w których mieści się wyłącznie świat zwierząt. Materiał wyekscerpowany z polskich źródeł elektronicznych obejmuje wyłącznie nazwy blogów zwierzęcych (analizie poświęcona jest część znacząca nazwy, funkcjonująca jako jej tytuł), które w większości prezentują blogi dotyczące psów. W opisie materiału leksykograficznego należy również podać zasadę aktualności – ekscerpcją objęto nazwy w okresie od stycznia do maja 2022 r. – po tym czasie może powstać jeszcze wiele tytułów i jednocześnie znaczna ich liczba może przestać funkcjonować. Opisywane badania mają charakter pilotażowy i stawiają sobie za cel określenie najnowszych tendencji dotyczących elementów faunicznych w polskim nazewnictwie medialnym. Motywację do podjęcia danego tematu stanowi odczuwalny brak w literaturze przedmiotu prac traktujących o kreacji wirtualnych nazw własnych pod kątem ich wartości semantyczno-pragmatycznej. Zgodnie z przyjętą perspektywą badawczą i celem niniejszego artykułu, wyjaśniając proces tworzenia medialnych onimów, odwołano się do mechanizmów derywacji nazwotwórczej oraz pojęcia gry językowej.

3. ANALIZA KORPUSU BADAWCZEGO

W komunikacji internetowej zaobserwowano potrzebę kreacji „nazw, które zgodnie z intencją nadawcy (twórcy) mają zawierać elementy humoru. Pojawia się wówczas humor intencjonalny, który już w momencie aktu nazwotwórczego odróżnia te jednostki od nazw, w których przejawia się humor semantyczny, związany jedynie z odbiorem nazw na tle równobrzmiącego apelatywu” (Rutkowski 406). Takie świadome przekształcanie systemu językowego jest mechanizmem mającym służyć powstawaniu żartobliwych nazw. Najczęściej swoje istnienie zawdzięczają one posługiwaniu się przez użytkowników Sieci odpowiednimi przekształceniami, czyli grą językową.

Najogólniej grę językową ujmuje się jako zespół zabiegów stylistycznych, w różnym stopniu przekraczających reguły kodu językowego w warstwie strukturalnej i semantycznej, którego celem jest wywołanie efektu komicznego, rozbawienia u czytającego (Rzemykowska 76). Bartłomiej Guz w artykule „Język wchodzi w grę – o grach językowych na przykładzie sloganów reklamowych, nagłówków prasowych i tekstów graffiti” uwzględnia również, powołując się na stanowisko Ewy Jędrzejko, rolę konotacji asocjacyjnych, intertekstualności i intersemiotyczności (Guz 10). Zebrany materiał nazewniczy prezentowany przez bogaty zbiór tytułów blogów zwierzęcych wykracza swoim niestandardowym charakterem poza tradycyjnie przyjęte w literaturze przedmiotu zasady podziału. Z tego powodu, dokonując próby klasyfikacji wyekscerpowanych onimów, posłużono się częściowo ustaleniami B. Guza, który wydaje się najpełniej uwzględniać wszelkie typy formalno-semantycznych modyfikacji nazw własnych w przestrzeni wirtualnej z zastosowaniem metodologii badań medionomastycznych. Badacz proponuje podział gier językowych zaczerpnięty z przykładów Marii Wojtak (Guz 10-19). Zaproponowaną klasyfikację² uzupełniono o spostrzeżenia powstałe w wyniku analizy podstawy onomastycznej w zakresie zgromadzonych nazw i w konsekwencji wyróżniono:

3.1. GRY TEKSTOWE

Gry tekstowe dzielą się na gry formą foniczną, graficzną, leksykalną. Pierwsza grupa, tj. gry formą foniczną, uwidoczniające się w strukturze kreacji nazw

² Nie jest to jedyna klasyfikacja gier językowych, odrębny podział prezentuje np. D. Kępa-Figura, wyróżniając kolejno: 1) gry gramatyczne (fonetyczne, słowotwórcze i składniowe), 2) gry semantyczne, 3) gry frazeologiczne, 4) gry konwencją gatunkową, 5) gry konwersacyjne (Kępa-Figura 371).

blogów, polegają na stosowaniu rymów: *Dwa psy i my, Sonia Kochana Sunia*. Nie jest to zbyt liczebna grupa nazw. Zdecydowanie więcej tytułów odnajdujemy w drugiej grupie, a mianowicie w grach formą graficzną, które można zaliczać do jednych z najciekawszych typów gier zawartych w tytułach blogów. Pisemność oralna – grafia – stanowi ważny aspekt w nazewnictwie wirtualnym. Jan Grzenia stwierdza, że „charakterystyczną cechą internetowych kanałów informacji jest ich charakter pisany” (26). Ten sam badacz dodaje jednak, że rozpatrywanie języka używanego w Sieci wyłącznie na płaszczyźnie pisowni jest uproszczeniem tego zagadnienia, podobnie jak rozpatrywanie osobliwości zapisu internetowego jedynie w kategoriach braku poprawności ortograficznej (Grzenia 119). Przykładem złożoności mechanizmów derywujących nazwę blogów jest: *Jeżyniec: wszystko o afrykańskich jeżach czteropalczastych* (kontaminacja słów *zwierzyniec* i *jeż*). Ponadto słowo stanowiące podstawę onomastyczną kreacji wirtualnej może być odczytywane na dwa sposoby: albo część wyrazu może być wyróżniona graficznie i stanowić odrębny wyraz, np. *ZOOdoptuj* – przykład kontaminacji dwóch wyrazów: *zoo* oraz *zaadoptuj*, tematycznie nawiązujący do adopcji zwierząt. Wyodrębnieniu graficznemu może również ulec błąd ortograficzny, co ma służyć podkreśleniu, że jest to błąd zamierzony: *GŁOŚ Z BAGIEN i ... innych Ukrytych Krain* (połączenie wyrazów *głos* i *łoś*). Bardzo często zdarza się również, że w tego typu grach nazwy polskie są stylizowane na język angielski: *Dogobzik, Dogosfera* lub poszczególne litery bądź całe wyrażenia w ich strukturze zastępowane są znakami spoza ojczystego alfabetu: *mal&dyzio*.

Pojawiające się w przestrzeni wirtualnej tytuły przyjmują postać graficzną, która odbiega od ogólnie przyjętych zasad pisowni wyrazów, w tym nazw własnych. Charakteryzując językowe właściwości onimów w Internecie, można ponadto wyliczyć następujące ortograficzne osobliwości wyróżniające nazwy własne³:

a) wielokrotność liter: *Biały Krukk*;

b) stosowanie wersalików: *BLOG DLA WYMAGAJĄCYCH PSÓW, OZAMI JAMNIKA, RIKO DZIOMB I SPÓŁKA*;

c) stosowanie elementów graficznych, do których należą ikony i emotikony:
*:*Wszystko o najlepszym przyjacielu człowieka*:*;

d) wizualno-werbalne gry słów, polegające na przeplataniu liter minuskułowych literami majuskułowymi: *ChillBill – Świat Oczami Szynszyli, GŁOŚ Z BAGIEN i ... innych Ukrytych Krain*.

³ Charakteryzując właściwości onimów w Internecie od strony zagadnień ściśle językowych, wyliczamy ortograficzne osobliwości za Janem Grzenią (119-124).

Jak widać z przytoczonych przykładów, komunikowanie się w przestrzeni wirtualnej stanowi połączenie słowa mówionego i pisma⁴. Znamienne jest, że dla użytkowników nowych mediów liczy się wywołanie wrażenia: coraz częściej istotne staje się również to, jak się komunikuje, czyli sama forma przekazu. Prawdopodobnie wzrastająca w szybkim tempie liczba użytkowników Sieci potęguje w nich chęć wyróżnienia się. I równie prawdopodobnie z tego powodu podczas komunikacji internauci posługują się językiem, który niejednokrotnie przyjmuje zaskakujące formy, wykraczające poza przyjęte normy. Przejawem oryginalności jest niewątpliwie obecność w strukturze tytułów blogów elementów obcojęzycznych (we wszystkich przypadkach – anglojęzycznej proveniencji): *Dog Blog na psią łapę*, *Family Mess*, *loveanimals*, *petslover*, *worldzwierzaki*. Obecność tego typu struktur potwierdza zatem myśl, że „w chretonimii wykorzystuje się często słownictwo obce” (por. Cieślíkowa 118; Banach 31).

Oprócz tendencji do tworzenia obco brzmiących nazw gry formą leksykalną najczęściej bazują na wieloznaczności słów, a w procesie kreacji wirtualnych nazw jest wykorzystywane przenośne znaczenie apelatywów: *szczeniackie życie* (w odniesieniu do przenośnego znaczenia słowa „szceniak – zachowujący się niepoważnie”). W tego typu grach widoczne jest wykorzystanie znaczeń dosłownych i przenośnych znanych związków frazeologicznych: *Dog Blog na psią łapę* (nawiązanie do powiedzenia: „na kocią łapę”), *Haruki. Blog o pieskim życiu* („pieskie życie – życie nędzne, pełne wyrzeczeń i trudności”), *Kocia muzyka w pieskim życiu* („kocia muzyka – ciąg jazgotliwych, głośnych i nieharmonijnych dźwięków”). Ponadto w materiale zanotowano pojedyncze przykłady wirtualnych nazw wykorzystujących również wieloznaczność wyrazów będących komponentami frazeologizmów: *Na smyczy*, *Drugi koniec smyczy*. Swoistym przekształceniom ulegają również frazy będące nośnikami pewnych znaczeń i konotacji: *Nie ma psa o tym Blog* (nawiązanie do potocznego powiedzenia: „nie ma bata”, oznaczającego zapewnienie, że nie może być inaczej). W tego typu przypadkach możemy mówić o metaforycznym użyciu nazw własnych w celu wykreowania nowego internetowego wizerunku. Do gier formą leksykalną należy również zestawienie wyrazów związanych ze sobą etymologicznie, będące jednym z rodzajów powtórzenia: *zwierzecezo*. Są to jednak nieliczne przykłady nazw, mogące świadczyć o tym, że dla użytkowników Sieci bardziej atrakcyjne jednak niż przekształcenia semantyczne są ortograficzne osobliwości nazw bądź zapożyczenia z języków obcych.

⁴ Uwzględniając jednak dialogowy charakter środka przekazu, w odniesieniu do komunikacji w Internecie wprowadzono do literatury przedmiotu pojęcie *piśmienności oralnej* (Siwiec 101).

3.2. GRY INTERTEKSTUALNE

W odróżnieniu od gier leksykalnych w przypadku gier intertekstualnych potrzebny jest szerszy zakres kompetencji komunikatywnej odbiorcy, ponieważ polegają one na przytoczeniu lub parafrazie tekstów charakterystycznych, znanych w określonej kulturze bądź środowisku: *A Jak Akwarium* (por. wiersz „A jak alfabet”). Pojawiają się również tytuły (bądź ich fragmenty) dzieł literackich w zmienionej postaci – modyfikacje mogą dotyczyć struktury, tj. kolejności elementów nazwy, np. *zwierzęcy-folwark* (por. „Folwark zwierzęcy”), lub ich zamiany leksykalnej: *Świat Według Kota Imbira, Mr. Filemon i Jego Koci Świat* (oba przykłady mogą odnosić się do tytułu książki i filmu: „Dziwny świat Kota Filemona” i słów piosenki z czołówki filmu: „po prostu koci świat”).

WNIOSKI

Jednostki onomastyczne pojawiające się w przestrzeni wirtualnej mogą przyciągać uwagę i swoją formą oraz znaczeniem pobudzać wyobraźnię. Odniesienia w nazwach blogów do natury można podzielić na eksplicytne (tytuły bezpośrednio odnoszą się do natury i świata zwierzęcego: *Blisko Przyrody*) i impli-cytne (*chomciakowo, Weź lapy*) i szczególnie te ostatnie świadczą o kreatywności ich twórców. Przedstawiona analiza pokazuje, że nazwy blogów są przejawem językowego obrazu bliskości ze światem przyrody i troski o zwierzęta, o czym świadczą takie tytuły, jak: *Blog ratujemy zwierzaki, loveanimals, petslover, Moja mała zagroda i ja, Mój przyjaciel-pies, Mój świat zwierząt, Nasze pupile, Our Favourite Pets, Psy – moja pasja*.

Rosnąca w szybkim tempie liczba blogów o tematyce przyrodniczej (zwierzęcej) jest potwierdzeniem faktu, że harmonia między człowiekiem i naturą jest obecnie bardzo aktualnym i ważnym tematem dla wielu osób. Omawiane w artykule blogi są – w świetle swoich cech gatunkowych – specyficznym elementem rzeczywistości wirtualnej i dlatego ich nazwy są oryginalne i atrakcyjne. Mogą one zmuszać do myślenia i innych działań twórczych dzięki swojej nie-standardowej formie, która jest wynikiem gry językowej, polegającej w dużej mierze na świadomym łamaniu reguł językowych oraz na używaniu elementów anglojęzycznych. W tym świetle przytoczone nazwy również wpisują się w teorię niespójności, ich celem bowiem jest wywołanie efektu komicznego, poprzez naruszenie oczekiwanych przez odbiorcę zasad i zachowań rządzących językiem. Poprzez niespełnienie oczekiwań odbiorcy naruszają one zasady językowe, tym samym mogą być zaskakujące i zabawne.

BIBLIOGRAFIA

- Banach, Agnieszka. „Analiza nazw blogów podróżniczych – rekonesans”. *Linguistische Treffen in Wrocław*, t. 16, 2019, ss. 27-37, doi:doi.org/10.23817/lingtreff.16-2.
- Bańkowski, Andrzej. *Etymologiczny słownik języka polskiego*. T. 2: L-P. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2000.
- Breza, Edward. „Nazwy obiektów i instytucji związanych z nowoczesną cywilizacją (chrematonimy)”. *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, red. Ewa Rzetelska-Feleszko, Towarzystwo Naukowe Warszawskie, 1998, ss. 343-361.
- Cieślakowa, Aleksandra. „Jakie korzyści daje onomastyce chrematonimia?”. *Chrematonimia jako fenomen współczesności*, red. Maria Biolik i Jerzy Duma, Wydawnictwo UWM, 2011, ss. 113-123.
- Czachorowska, Magdalena, i Mariusz Guzek. „Przyroda w nazewnictwie miejskim Bydgoszczy”. *Miasto – przestrzeń zróżnicowana językowo, kulturowo i społecznie*. T. 7, red. Małgorzata Świącicka i Monika Peplińska, Wydawnictwo UKW, 2019, ss. 181-191.
- Gałkowski, Artur. „Chrematonomastyka jako autonomizująca się subdyscyplina nauk onomastycznych”. *Chrematonimia jako fenomen współczesności*, red. Maria Biolik i Jerzy Duma, Wydawnictwo UKW, 2011, ss. 181-193, www.academia.edu/6258869/Artur_Ga%C5%82kowski_Chrematonomastyka_jako_autonomizuj%C4%85ca_si%C4%99_subdyscyplina_nauk. Dostęp 02.04.2022.
- Gałkowski, Artur. „Definicja i zakres chrematonimii”. *Folia Onomastica Croatica*, t. 27, 2018, ss. 1-14, doi:dx.doi.org/10.21857/mwo1vcz00y.
- Gałkowski, Artur. „Propozycje a rozstrzygnięcia terminologiczno-pojęciowe dotyczące chrematonimii”. *W komunikacyjnej przestrzeni naw własnych i pospolitych: księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Robertowi Mrózkowi*, red. Izabela Łuc i Małgorzata Pogłódek, Uniwersytet Śląski, 2012, ss. 187-200.
- Grzenia, Jan. *Komunikacja językowa w Internecie*. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006.
- Guz, Bartłomiej. „Język wchodzi w grę – o grach językowych na przykładzie sloganów reklamowych, nagłówków prasowych i tekstów graffiti”. *Poradnik Językowy*, z. 10, 2001, ss. 9-20.
- Kawęcka, Magdalena. „Blog internetowy jako przykład przestrzeni językowej bez granic”. *Przekraczanie granic. Rosyjska, ukraińska, białoruska przestrzeń literacka, kulturowa i językowa z perspektywy XXI wieku*, red. Magdalena Kawęcka, Maria Mocarz-Kleindienst, Beata Siwek i Małgorzata Widel-Ignaszczak, Wydawnictwo KUL, 2020, ss. 165-174.
- Kawęcka, Magdalena. „Polskie i rosyjskie nazwy własne w aspekcie badań przestrzeni wirtualnej”, *Коммуникативные аспекты грамматики и текста II* [Kommunikativnyye aspekty grammatiki i teksta II], red. Dorota Chudyk i Anna Stasienko, Wydawnictwo UR, 2020, ss. 43-53.
- Kawka, Maciej. „Blog jako gatunek dziennikarski – ewolucja i transgresja”. *Internetowe gatunki dziennikarskie*, red. Kazimierz Wolny-Zmorzyński i Wojciech Furman, Wydawnictwo Akademickie i Profesjonalne, 2010, ss. 61-69.
- Kępa-Figura, Danuta. „Gry językowe w polskich telewizyjnych serwisach informacyjnych jako przejaw fatyczności i sprawczości współczesnej komunikacji medialnej”. *Медиалингвистика* [Medialingvistika] nr 5 (3), 2018, ss. 366-379.
- Lachur, Czesław. *Zarys językoznawstwa ogólnego*. Wydawnictwo UO, 2004.
- Rudnicka-Fira, Elżbieta. „Natura jako element nominacyjny w kreacji nazw miejskich lokali gastronomicznych”, *Prace Językoznawcze* 2018, ss. 139-150.

- Rutkowski, Mariusz. „Internet jako przedmiot opisów onomastycznych i medionomastycznych”, *Onomastica*, nr 62, 2018, ss. 99-112, doi: dx.doi.org/10.17651/ONOMAST.62.5.
- Rzemykowska, Anna. „O tłumaczeniu komizmu językowego na przykładzie polskich przekładów gier językowych w *Winnie-the-Pooh in the House at Pooh Corner* A. A. Milne’a”. *Rocznik Przekładoznawczy*, nr 1, 2005, ss. 75–84.
- Siwiec, Adam. „Pseudonimy internetowe vel nicki – charakterystyka onomastyczna i uzus”, *Roczniki Humanistyczne*, z. 6, 2014, ss. 101-122.
- Tokarski, Ryszard. „Słownictwo jako interpretacja świata”. *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku*, t. 2: *Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 1993, ss. 343-370.

JAK PIES Z KOTEM,
CZYLI NATURA W KREACJI NAZW BLOGÓW
O TEMATYCE ZWIERZĘCEJ

Streszczenie

Nazwy własne reprezentują obszar języka, który – pozostając w ścisłej korelacji z całokształtem ludzkiej kultury – stanowi świadectwo zarówno faktów z przeszłości, jak i obecnej rzeczywistości. Są odzwierciedleniem aktywnej działalności człowieka oraz jego współistnienia i wzajemnych relacji z przyrodą. Ekspansywność przemian globalizacyjno-technologicznych odniesiono do dwóch klas nazewniczych autonomizujących się jako subdyscypliny onomastyczne, tj. do chrematonomastyki oraz medionomastyki. W artykule zaprezentowano podstawy terminologiczne w obszarze studiów chrematonomastycznych oraz pól zainteresowań w zakresie nazewnictwa w nowych mediach. Przedmiotem badań uczyniono polskie nazwy blogów zwierzęcych. W opracowaniu zawarto 100 tytułów, które przeanalizowano pod kątem mechanizmów derywacji nazwotwórczej oraz w świetle pojęcia gry językowej, co miało na celu określenie najnowszych tendencji dotyczących elementów faunicznych w polskim nazewnictwie medialnym. Omawiane w artykule nazwy blogów są specyficznym elementem rzeczywistości wirtualnej, zmuszając do myślenia i innych działań twórczych dzięki swojej niestandardowej formie, polegającej na świadomym łamaniu reguł językowych oraz na używaniu elementów anglojęzycznych.

Słowa kluczowe: onomastyka; chrematonimia; medionimia; blog; gra językowa

LIKE CAT AND DOG,
OR NATURE IN THE CREATION OF THE NAMES
OF ANIMAL BLOGS

Summary

Proper names represent an area of language which – while remaining in close correlation with the entirety of human culture – is testimony to both the facts of the past and the present reality. They reflect human activity, as well as people's coexistence and mutual relationship with nature. These expansive globalisation and technological changes have thus been compared to two nomenclature classes that self-identify as onomastic subdisciplines, i.e. chrematonomastics and medionomastics. This article presents the terminology foundations in the field of chrematonomastic studies and areas of interest in the field of nomenclature in new media. The subject of the research was the Polish

names of animal blogs. This study contains 100 titles that were analysed in terms of the mechanisms of name-formation and in the light of the notion of a language game in order to identify the latest trends concerning fauna elements in Polish media nomenclature. The names of the blogs discussed in the article are a specific element of virtual reality, forcing one to think and undertake other creative activities thanks to their non-standard form, consisting in deliberately breaking language rules and using English-language elements.

Keywords: onomastics; chrematonymy; medionymy; blog; language game